

मे.मॅगनिज ओर इंडिया लिमिटेड(मॉयल) या कंपनीद्वारे मौजा- राजना, खापा, ता.सावनेर, जि.नागपूर येथे २५००० टन प्रतिवर्ष सिलीको मॅगनिज उत्पादन करण्यासाठी १८ एमव्हीए क्षमतेचा सबमर्ज आर्क फरनेस या प्रस्तावित प्रकल्पाच्या पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणीचे इतिवृत्त दि. ११/०३/२०२२.

केंद्र शासनाच्या वने व पर्यावरण विभागाच्या अधिसूचना दि.१४.०९.२००६ व सुधारीत अधिसूचना दि. ०१.१२.२००९ नुसार मे.मॅगनिज ओर इंडिया लिमिटेड(मॉयल) या कंपनीद्वारे मौजा- राजना, खापा, ता.सावनेर, जि.नागपूर येथे २५००० टन प्रतिवर्ष सिलीको मॅगनिज उत्पादन करण्यासाठी १८ एमव्हीए क्षमतेचा सबमर्ज आर्क फरनेस या प्रस्तावित प्रकल्पाची पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी दिनांक ११/०३/२०२२ रोजी दुपारी १२.३० वाजता फेरो अलॉय प्रकल्प, गुमगांव माईन, ता.सावनेर, जि.नागपूर येथे श्रीमती. विजया बनकर, अतिरिक्त जिल्हादंडाधिकारी तथा निवासी उपजिल्हाधिकारी, नागपूर यांच्या अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली. श्री. अशोक करे, प्रादेशिक अधिकारी, नागपूर हे म.प्र.नि.मंडळाचे प्रतिनिधी तथा लोक सुनावणी समितीचे सदस्य ऑनलाईन पध्दतीने उपस्थित होते व श्री.आनंद काटोले, उप-प्रादेशिक अधिकारी, नागपूर-१ यांनी समन्वयक म्हणून काम केले व अध्यक्षीय संमतीने दुपारी १२.३० वाजता पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणीची कार्यवाही सुरू केली. पर्यावरण विषयक लोक सुनावणीच्या वेळी उपस्थित असलेल्या लोकांच्या नावांची यादी सोबत जोडत आहोत. (सहपत्र-१).

पार्श्वभूमी

मॅगनीज ओर इंडिया लिमिटेड (मॉयल), भारत सरकारचा उपक्रम, राज्य सरकारच्या मालकीची एक मिनीरत्न मॅगनीज धातू कंपनी असून देशातील ५० टक्के उत्पादन सामयिक करण्याचे श्रेय असून देशातील सर्वात मोठी मॅगनीज धातू उत्पादक आहे. यामध्ये सुमारे ६३.५ दशलक्ष टन साठा आणि मॅगनीज धातूचा स्रोत आहे, त्यापैकी ४४ टक्के सिध्द साठा आहे.

देशातील सर्वात मोठे आणि कमी किमतीच्या मॅगनीज धातूचे उत्पादन करणारे मॉयल भारतातील स्टील क्षेत्राच्या विकसाचे भांडवल करण्याच्या प्रबळ स्थितीत आहे. भारतीय खाण ब्युरोच्या म्हणण्यानुसार महाराष्ट्रातील गुमगांव खाणींमध्ये अंदाजे ४४ टक्के दशलक्ष टन मॅगनीज धातूचा साठा आहे.

मॉयलने यापूर्वीच विविध धातूचे लाभ आणि खनिज प्रक्रिया प्रकल्प हाती घेतले आहेत. सध्या एकत्रीकरण कार्यक्रम म्हणून मॉयलने त्यांच्या विद्यमान गुमगांव खाण, गाव.राजना, खापाजवळ महाराष्ट्रात फेरो अलॉय प्लान्ट स्थापित करण्याचा प्रस्ताव ठेवलेला आहे. ज्यामध्ये सिलीको मॅगनीजचे उत्पादन २५००० टन प्रतीवर्ष आहे.

प्रयोजन व कार्यपध्दती

उप-प्रादेशिक अधिकारी, नागपूर-१ यांनी अध्यक्षीय परवानगीने लोकसुनावणी समितीचे सदस्य व उपस्थितांचे स्वागत करून लोकसुनावणीला सुरवात केली.

सर्वप्रथम मा.अतिरिक्त जिल्हादंडाधिकारी तथा निवासी उपजिल्हाधिकारी, नागपूर व अध्यक्षा, जन सुनावणी समिती यांनी जाहिर लोकसुनावणी घेण्याबाबतचा उद्देश व त्याची कार्यपध्दती समजावून सांगितली. त्यानुसार या ठिकाणी परवानगी बाबतचा कोणताही निर्णय घेण्यात येणार नाही असे स्पष्ट केले. या जाहिर लोक सुनावणीमध्ये घेण्यात येणाऱ्या आक्षेपांची नोंद घेणे व शासनास पाठविणे एवढेच काम ही समिती करेल. त्यामुळे उपस्थित जनतेला या प्रकल्पाबाबत त्यांच्या सूचना, टिका, टिप्पणी, निवेदने व आक्षेप घ्यावयाचे असतील तर या ठिकाणी तोंडी मांडावयाचे आहेत त्याची नोंद घेतली जाईल व शासनास पाठविण्यात येईल असे सांगितले.

उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ, नागपूर-२ यांनी भारत सरकारच्या वने व पर्यावरण मंत्रालयाच्या अधिसूचना क्र. **SO 60 (E) dtd. 27th Jan. 1994** व सुधारणा दिनांक १४ सप्टेंबर, २००६ नुसार लोकसुनावणी घेण्याचे प्रयोजन विशद आहे. तसेच त्यामधील तरतुदीनुसार दिनांक ०९/०२/२०२२ ला दैनिक टाईम्स ऑफ इंडिया (इंग्रजी) व दैनिक लोकमत (मराठी) या दोन मोठ्या प्रमाणात वितरीत होत असलेल्या स्थानिक वृत्तपत्रात या पर्यावरण विषयक लोकसुनावणीबाबत जाहीर सूचना प्रसिध्द करण्यात आली आहे त्याबाबत कळविले. दैनिक वृत्तपत्रात प्रसिध्द झालेल्या सूचनांच्या वृत्तपत्र कात्रणाची प्रत सोबत जोडली आहे. **(सहपत्र-२)**.

भारत सरकारच्या वने व पर्यावरण मंत्रालयाच्या अधिसूचने प्रमाणे प्रकल्पाची ठळक वैशिष्टे असलेल्या, पर्यावरण आघात मुल्यनिर्धारण अहवालाच्या संक्षिप्त विवरणाची प्रत व इतर माहिती असलेले कागदपत्रे (इंग्रजी व मराठी मध्ये) विविध सरकारी कार्यालयात तसेच ग्रामपंचायत कार्यालयात नागरीकांच्या अवलोकनार्थ ठेवण्यात आलेले होते. जाहिर सूचना प्रसिध्द झाल्यापासून जाहिर सुनावणीच्या तारखेपूर्वी परिसरातील लोकांकडून लिखित स्वरूपात सूचना, टीका-टिप्पणी व आक्षेप मागविण्यात आलेले होते. मंडळाचा आदेश क्र. ई-१५/२०२२ पत्र क्र. **BO/JD/(WPC)/PH/B-220217-FTS-0167 dtd.17/02/2022** नुसार लोक सुनावणी समिती गठीत करण्यात आली. या आदेशाची प्रत सोबत जोडत आहे. **(सहपत्र-३)**. ऑनलाईन पध्दतीने सुनावणी करीता वेबेक्स अॅपचा वापर करण्यात आला होता व याबाबत आयडी व पासवर्ड जाहिर करण्यात आले होते. परंतु ऑनलाईन पध्दतीने आक्षेप प्राप्त झाले नाही. सुनावणी दरम्यान एकुण ५ निवेदने प्राप्त झाली असून प्रत सोबत जोडण्यात येत आहे. **(सहपत्र-४)**.

उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ, नागपूर-१ तथा समन्वयक यांनी प्रकल्प धारकाला प्रकल्पाबाबत व पर्यावरणीय अहवालाबाबत विस्तृत सादरीकरण करण्यास सांगितले. तदनुसार, प्रकल्प धारकाच्या प्रतिनिधीने तपशिलवार स्थानिक भाषेत २५००० टन प्रतिवर्ष सिलीको मॅगनिज उत्पादन करण्यासाठी १८ एमव्हीए क्षमतेचा सबमर्ज आर्क फरनेस) या उत्पादनासाठी सादरीकरण केले. सादरीकरणानंतर उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ, नागपूर-१ यांनी उपस्थित जनसमुदायाला, सदर प्रकल्पाबाबत काही प्रश्न, सूचना, टिका, टिप्पणी आक्षेप सुचवायचे असल्याचे त्यांनी आपले नांव व गावाचे नांव सांगून मुद्दे उपस्थित करावे, असे आवाहन केले.

जनसुनावणी दरम्यान चर्चेतील प्रश्न, टीका, टिप्पणी, आक्षेप, सुचना तसेच प्रकल्प धारकाने दिलेली उत्तरे/आश्वासने खालील प्रमाणे आहेत:

१) श्री. देवीदास नगराळे, खापा.

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	सादरीकरण दाखविले आहे, त्याचप्रमाणे भविष्यात कामे होणार काय? गुमगांव, वाकोडी, खैरी, कोदेगांव, बावनगांव व तिघई या गावातील लोकांना रोजगार द्यावा. खाणीतुन निघणाऱ्या पाण्यामुळे नदी प्रदूषित होवू नये.	सादरीकरण प्रमाणे प्रदूषण नियंत्रण व्यवस्था बसविण्यात येणार. स्थानिकांना आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार रोजगार देण्यात येणार. खाणीतुन निघणाऱ्या पाण्यावर सांडपाणी प्रक्रिया संयंत्र बसविण्यात येणार व प्रक्रियाकृत सांडपाण्याचे पुर्नवापर करण्यात येणार. प्रस्तावित प्रकल्पातुन कोणतेही पाणी नदीमध्ये सोडण्यात येणार नाही.

२) श्री. मनोहर जुनघरे, सरपंच, ग्रा.पं.वाकोडी

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	ध्वनी, वायु व जल प्रदूषण होवू नये. सांडपाणी व घनकचरा व्यवस्थापन करण्यात यावे. वाकोडी गावांसाठी रोड व नाल्यावर पुल बांधावे. श्मशानभूमी सौंदर्यीकरण करावे. गावांतील लोकांना रोजगार द्यावा. मोठ्या प्रमाणात वृक्षलागवड करावी. कन्हान नदीवर रेतीचा उपसा खोलवर करू नये. जनावरांच्या पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करावी. कुणबीघाट ते ढिवरघाट येथे सुरक्षा भिंत उभारावी, जेणेकरून पुरामुळे त्रास होणार नाही. गुमगांव ते खापा रोडवर नाल्याकरीता पुलाचे बांधकाम करावे.	सादरीकरणात नमुद केल्याप्रमाणे जल व वायु प्रदूषण निवारण व्यवस्था बसविण्यात येणार. तसेच ध्वनी प्रदूषण होवू नये, त्याकरीता खबरदारी घेण्यात येणार. प्रस्तावित प्रकल्पातु निघणाऱ्या घनकचऱ्यावर प्रक्रिया करून पुर्नवापर करण्यात येणार व अतिरीक्त घनकचरा (स्लॅग) रोड बनविण्यासाठी वापरण्यात येणार. मोठ्या प्रमाणावर दरवर्षी वृक्षलागवड करण्यात येणार व CSR अंतर्गत स्थानिक प्रशासनाच्या संमतीने विकासाचे कार्य करण्यात येणार.

३) श्री. देवेन्द्र जुनघरे, सचिव, ग्रा.पं.गुमगांव

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१.	फेरो अलॉय प्लान्ट हे गुमगांवात येत आहे, त्याचे स्वागत आहे. या प्लान्टचे नांव राजना-खापा ऐवजी राजना-गुमगांव करण्यात यावा. या प्लान्टमुळे शेतपिकांवर परिणाम व वायु प्रदूषण होणार नाही, याची काळजी घ्यावी. सांडपाणी व घनकचरा व्यवस्थापन करण्यात यावे. गुमगांव नाल्यावर पाणी अडविण्याकरीता बंधारा बांधण्यात यावा. स्थानिक लोकांना रोजगार देण्यात यावा. ग्रा.पं.गुमगांव हे गांव मॉयल ने दत्तक घ्यावे. ग्रा.पं.गुमगांव अंतर्गत राजना, हळदगांव व गुमगांव गावात ३ ते ५ हजार वृक्षलागवड करावी. तसेच या प्लान्टमुळे रोजगाराची संधी उपलब्ध होत आहे.	जल व वायु प्रदूषण निवारण व्यवस्था बसविण्यात येणार. तसेच ध्वनी प्रदूषण होवू नये, त्याकरीता खबरदारी घेण्यात येणार. प्रस्तावित प्रकल्पातु निघणाऱ्या घनकचऱ्यावर प्रक्रिया करून पुर्नवापर करण्यात येणार व अतिरीक्त घनकचरा (स्लॅग) रोड बनविण्यासाठी वापरण्यात येणार. मोठ्या प्रमाणावर दरवर्षी वृक्षलागवड करण्यात येणार व CSR अंतर्गत स्थानिक प्रशासनाच्या संमतीने विकासाचे कार्य करण्यात येणार.

४) श्री. पराग चिचखेडे, नगराध्यक्ष, न.प.खापा

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरुन प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	या भागत क्रिडांगण नाही. क्रिडांगण झाले तर खेळाडुंना चांगली संधी मिळणार. खापरखेडा रोडवर जातांना पाणी वाहतांना दिसते, या पाण्यावर योग्य नियोजन केल्यास सदर पाणी खापा व गुमागांव खाणीमध्ये वापर केल्यास उन्हाळ्यात टंचाई होणार नाही. स्थानिक मुलांसाठी शाळा उपलब्ध करावी. मांडलेल्या मुद्द्यावर कार्यवाही करावी व स्थानिकांना अवगत करण्यात यावे.	CSR अंतर्गत नियमाप्रमाणे स्थानिक प्रशासनाच्या संमतीने व मंजूरीने विकासाचे कार्य करण्यात येणार.

५) श्री. अंकित मुंगोले.

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरुन प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	PM, SO ₂ , NO _x हे तिन प्रकारचे प्रदूषण प्लान्टमधुन निर्माण होणार आहे. याकरीता मॉयलतर्फे नियोजन होणार आहे. खाणीच्या १० कि.मी. क्षेत्रात ६३०० वृक्ष लागवड होणार आहे, हे पुरेसे आहे का? सांडपाण्याकरीता सेप्टिक टँक पुरेशी होणार का? रेनवॉटर हव्हॅस्टींग करणार का, स्थानिकांना रोजगाराची हमी मिळणार काय? घनकचरा व्यवस्थापन करावे.	मॉयलमार्फत अद्यावत प्रदूषण नियंत्रण व्यवस्था बसविण्यात येणार. ज्यामुळे प्रदूषकांचे विसर्जन अत्यंत नगण्य होणार आहे. दरवर्षी मोठ्या प्रमाणावर वृक्षलागवड करण्यात येणार आहे. घरगुती सांडपाणी एकुण २.८ घनमीटर प्रतीदिन निघणार असुन त्याकरीत सेप्टिक टँक व सोक पिठ ही व्यवस्था पुरेशी आहे. कारखान्याच्या परिसरात रेनवॉटर हव्हॅस्टींग करण्यात येणार. आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक युवकांना रोजगारास प्राधान्य देण्यात येणार. प्रस्तावित प्रकल्पामधुन निघणारा घनकचऱ्यावर प्रक्रियाकरून खनिजांचे पुर्नवापर करण्यात येणार व उर्वरीत घनकचरा (स्लॉग) रोड बनविण्याकरीता वापरण्यात येणार.

६) श्री. वामन मसुरकर, जेष्ठ नागरीक, नवीन वसाहत खापा.

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरुन प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	पर्यावरणाच्या अधिन राहून प्रकल्प झाला पाहिजे व स्थानिकांना रोजगार देण्यात यावा.	पर्यावरण विभागाच्या नियमाप्रमाणे अद्यावत प्रदूषण नियंत्रण यंत्रणा बसविण्यात येणार. आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक युवकांना रोजगारास प्राधान्य देण्यात येणार.

७) श्री. सुनंदा रेड्डी, पर्यावरण तज्ञ

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरुन प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	प्रस्तावित प्रकल्पास पाठिंबा दर्शविला व याबाबत लेखी निवदेन सादर केले.	----

८) श्री. पियुष जांगळे, खापा.

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	स्थानिक युवकांना रोजगार देण्यात यावा.	आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक युवकांना रोजगारास प्राधान्य देण्यात येणार.

९) श्रीमती.अरूणा आनंद शिंदे, सभपती, पं.स.सावनेर

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	स्थानिक युवक बेरोजगार आहेत, त्यांना योग्यतेनुसार रोजगार द्यावा. CSR फंडातून परिसरात विकासकामे करावे.	आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक युवकांना रोजगारास प्राधान्य देण्यात येणार. CSR अंतर्गत नियमाप्रमाणे स्थानिक प्रशासनाच्या संमतीने व मंजूरीने विकासाचे कार्य करण्यात येणार.

१०) श्रीमती.ज्योती सिरसकर, सदस्या, जि.प.

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	प्रकल्पास ना-हरकत प्रमाणपत्र देण्यास तयार आहे. परंतु आम्हांला रोजगाराबाबत लिखित हमी द्यावी. CSR फंडातून गुमगांव करीता रोड व पुलाचे कार्य करावे.	आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक युवकांना रोजगारास प्राधान्य देण्यात येणार. CSR अंतर्गत नियमाप्रमाणे स्थानिक प्रशासनाच्या संमतीने व मंजूरीने विकासाचे कार्य करण्यात येणार.

११) श्री. किशोर पखीडे, उपसरपंच, ग्रा.पं.कोदेगांव

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	CSR फंडातून गुमगावाचा विकास करावा व स्थानिकांना रोजगार द्यावा.	आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक युवकांना रोजगारास प्राधान्य देण्यात येणार. CSR अंतर्गत नियमाप्रमाणे स्थानिक प्रशासनाच्या संमतीने व मंजूरीने विकासाचे कार्य करण्यात येणार.

१२) श्रीमती.संगिता बावीस्कर, सरपंच, ग्रा.पं.तिघई

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	चायना वस्तीतील सांडपाणी नाल्यामार्फत नदीमध्ये जात आहे व जनावरे तेच प्रदूषित पाणी पितात. सदर पाण्यावर योग्य नियोजन करून नदीत जाणारे सांडपाणी त्वरीत थांबवावे. ग्रामपंचायतीच्या अटी व शर्ती मान्य केल्यास ग्रामपंचायत लिजवर जागा देण्यास तयार आहे. स्थानिकांना रोजगार देण्यातयावा. गावांकरीता पुल बांधण्यात यावे. गावांत नाली बांधकाम व शौचालयाचे कार्य झालेले आहे. ग्रामिण भागात विकासाचे कार्य होत नाही.	आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक युवकांना रोजगारास प्राधान्य देण्यात येणार. CSR अंतर्गत नियमाप्रमाणे स्थानिक प्रशासनाच्या संमतीने व मंजूरीने विकासाचे कार्य करण्यात येणार.

१३) श्रीमती.वर्षा जामळे, उपसरपंच, ग्रा.पं.गुमगांव

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	गावांतील रस्ते खराब आहेत. गुमगांव स.नं.६३ व ६४करीता मॉयलचे थकीत कर गुमगांव ग्रा.पं. ला देण्यात यावे.	स्थानिक मुद्द्यांवर चर्चा व इतर विकासाचे कामे करण्याकरीता ३ महिन्यातून एकदा बैठक आयोजित करण्यात येणार.

१४) श्री.किशोर गणविर, कोदेगांव

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	CSR फंडातून मागणी केलेले कार्य झालेले नाही. स्थानिक बेरोजगार युवकांना रोजगार द्यावा. CSR फंडाचे निधी प्राप्त झाले नाही.	मॉयलतर्फे दरवर्षी रू. १० ते १२ कोटी CSR फंड विकासासाठी देण्यात येते.

१५) श्री .दिनेश जिभे, गुमगांव

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	गुमगांव खाणीचे कर खापा नगर परिषेदला देण्यात येते. सदर प्रकल्प गुमगावांत येत आहे किंवा खापा गावांत येत आहे. याबद्दल माहिती द्यावी. ४ ते ५ वर्षांचे थकीत कर आहेत ते भरण्यात यावे.	स्थानिक मुद्द्यांवर चर्चा व इतर विकासाचे कामे करण्याकरीता ३ महिन्यातून एकदा बैठक आयोजित करण्यात येणार.

१६) श्री. अभयकुमार कथोटे, सामाजिक कार्यकर्ता

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	मॉयलतर्फे सर्व सुविधा मिळत आहे. रोजगाराची संधी उपलब्ध आहे. चांगल्याप्रकारे वृक्षलागवड होत आहे.	-----

१७) श्री.सतिश धोट्टे, गडेगांव

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	खाणीच्या १० कि.मी. क्षेत्रातील गडेगांव ते तडसघाट, श्मशान भूमी पोच रस्त्यांचे कार्य झाले नाही. चायना वस्तीत स्थानिक नागरीकांना जावू देत नाही व रोजगार नाही. प्रकल्पात स्थानिकांना रोजगार मिळत असेल तर, ग्रा.पं. ना-हरकत प्रमाणपत्र देण्यास तयार आहे.	आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक युवकांना रोजगारास प्राधान्य देण्यात येणार. CSR अंतर्गत नियमाप्रमाणे स्थानिक प्रशासनाच्या संमतीने व मंजूरीने विकासाचे कार्य करण्यात येणार.

१८) श्री.गजानन तितरे,

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरुन प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१	फेरो अलॉय प्लान्टचे स्वागत. मॉयलतर्फे रोजगाराची संधी दयावी व पर्यावरणाच्या नियमाचे पालन करावे.	प्रस्तावित प्रकल्पामध्ये अद्यावत प्रदूषण नियंत्रण व्यवस्था बसविण्यात येणार व पर्यावरण विभागाच्या निर्देशाप्रमाणे नियमाचे पालन करणार.

१९) श्री. राजेंद्र पाटिल, तडसघाट.

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरुन प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१.	मॉयलमुळे बेरोजगारांना काम मिळत आहे व ३०० च्या आसपास कंत्राटी पध्दतीने कामांवर आहेत.	-----

२०) श्री. संजय सत्यकार, महाविदर्भ शेतकरी संघटना.

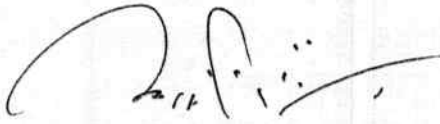
अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरुन प्रकल्पधारक यांनी दिलेली उत्तरे/अभिप्राय
१.	मे.मॉयल च्या या १३६ कोटी च्या मुल्यवर्धन प्रकल्पाचे स्वागत आहे. स्थानिक लोकांनी पर्यावरण संबंधित विषय मांडले. परंतु पर्यावरण विषयक सोडून इतर मुद्दे येथे मोठ्या प्रमाणावर विविध लोकप्रतिनिधी यांनी मांडले. सदर अवांतर प्रश्न व मुद्द्यांची दखल घेतली जाते किंवा कसे याबद्दल जनतेला सांगण्यात यावे. प्रकल्पासाठी लागणाऱ्या कामे व पुरवठा विषयी स्थानिकांना आत्ताच कळविण्यात यावे, जेणेकरून स्थानिक लोक भविष्यात सदर कामाचा पुरवठा करण्याची तयारी करतील. पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवालाचे कार्य व्यवस्थित झालेले नाही. सादरीकरण व्यवस्थित झालेले नाही. कृषि विषयक अहवाल परिपूर्ण नाही. जड धातू बद्दल अहवालामध्ये भाष्य करण्यात आले नाही. स्थानिकांनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यावरं ३ महिन्यातून एकदा मॉयलने बैठक घ्यावी.	पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवाल पर्यावरण विभागाच्या मान्यत्या प्राप्त सल्लागार यांचेमार्फत तयार करण्यात येतो व पर्यावरण विभागाच्या तज्ञ समितीकडून यांची पाहणी व छाननी करण्यात येते. प्रस्तावित प्रकल्पाकरीता ३५ घनमीटर प्रतीदिन पाण्याची आवश्यकता असून औद्योगिक सांडपाणी म्हणून फक्त कुलिंग टॉवर ब्लोडाऊनमुळे निर्माण होणार. याकरीता सांडपाणी प्रक्रिया संयंत्र बसविण्यात येणार व प्रक्रियाकृत सांडपाण्याचे पुर्नवापर करण्यात येणार. कोणत्याही परिस्थितीत औद्योगिक सांडपाणी बाहेर सोडण्यात येणार नाही. घरगुती सांडपाणी निर्मिती २.८ घनमीटर प्रतीदिन असून त्याकरीता सेप्टिक टँक व सोक पिठ ही यंत्रणा बसविणार. घनकचरा, स्लॅग निर्मिती ९० टन प्रतीदिवस होणार असून स्लॅग क्रश करून त्यातील धातूचे पुर्नवापर होवून शेवटी उरलेली स्लॅग रोड फिलींगकरीता वापरण्यात येणार. हवा प्रदूषण नियंत्रण यंत्रणेमधून जमा झालेली धुळ प्रक्रियेत वापरण्यात येणार. फेरो अलॉय प्रकल्पातील भट्टीकरीता बॅग फिल्टर नावाची हवा प्रदूषण नियंत्रण व्यवस्था बसविण्यात येणार, ज्यामुळे प्रदूषकांचे उत्सर्जन अत्यंत अल्प प्रमाणात व पर्यावरण विभागाच्या नियमाच्या मर्यादेत राहणार. प्रस्तावित प्रकल्पाकरीता होणारी वाहतुक मॉयलच्या परिसरातून होणार. त्यामुळे गावकऱ्यांना त्रास होणार नाही. मॉयलच्या परिसरात व कच्चा माल हाताळणी विभागात पाण्याची फवारणी व बॅग फिल्टर ही हवा प्रदूषण नियंत्रण व्यवस्था बसविण्यात येणार. गावात जाणाऱ्या रस्त्यांच्या दोन्ही बाजूला वृक्ष लागवड करणार.

	या प्रकल्पामधुन ४२ लोकांना प्रत्यक्ष व ३०० अप्रत्यक्ष रोजगाराची संधी उपलब्ध होणार व रोजगाराकरीता आवश्यकतेनुसार व योग्यतेनुसार स्थानिक बेरोजगारांना प्राधान्य देण्यात येणार.
--	---

श्री.वाघमारे, तहसिलदार, सावनेर यांनी स्थानिक बेरोजगारांना नोकरीकरीता प्राधान्य देण्यात यावे, तसेच प्रस्तावित प्रकल्पात लागणाऱ्या सेवा व पुरवठा हे स्थानिकांकडुन घेण्यात यावे, मे.मॉयलमार्फत CSR फंडाचे योग्यप्रकारे नियोजन करावे व स्थानिक नागरिकांना विश्वासात घेवून विकासाचे कामे करावीत याबद्दल मॉयलच्या पदाधिकाऱ्यांना सुचविले.

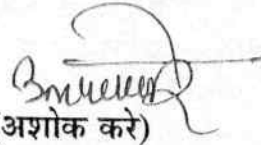
मा. अतिरिक्त जिल्हादंडाधिकारी तथा निवासी उपजिल्हाधिकारी, नागपूर व अध्यक्षा लोकसुनावणी समिती.

यांनी सदर प्रकल्पाबाबत उपस्थित नागरिकांच्या प्रश्नांची व प्रकल्प प्रस्तावकांच्या उत्तराची उजळणी केत स्थानिक लोकांनी विचारलेले मुद्दे व प्रकल्पधारकांनी दिलेल्या उत्तराची योग्यप्रमाणे नोंदी घेण्यात आल्याबद्दल कळविले. स्थानिक मुद्द्यांवर चर्चा करण्याकरीता ३ महिन्यातुन एकदा बैठक घेण्याविषयी मे.मॉयलच्या अधिकाऱ्यांना सुचित केले. तसेच प्रकल्प प्रवर्तकांनी जास्तीत जास्त स्थानिकांना रोजगार उपलब्ध करावा, परिसरात मोठ्या प्रमाणावर वृक्ष लागवड करावी, अद्यावत प्रदूषण नियंत्रण व्यवस्था बसवावी याबाबत सूचना केल्या. उप-प्रादेशिक अधिकारी यांनी सर्वांचे आभार मानले, माननीय अध्यक्षा यांच्या परवानगीने ही जाहिर लोकसुनावणी संपली असे जाहिर करण्यात आले.

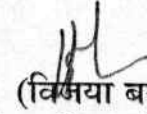
(आनंद काटोले)

उप-प्रादेशिक अधिकारी,
म.प्र.नि.मंडळ, नागपूर-१ व
समन्वयक, लोक सुनावणी
समिती

(अशोक करे)

प्रादेशिक अधिकारी,
म.प्र.नि.मंडळ, नागपूर व
सदस्य, लोक सुनावणी समिती

(विजया बनकर)

अतिरिक्त जिल्हादंडाधिकारी तथा
निवासी उपजिल्हाधिकारी, नागपूर व
अध्यक्षा, लोक सुनावणी समिती